

T. J. CLARK

Képek Madridban

Két alacsony szerzetes látszik Campin¹ tükreben,
Egyik csak kamasz. Úgy tűnik,
Megálltak az ajtóban, talán félnek
A Szűz erőterének első, lágy érintésétől,
Vagy csak úgy gondolják, a sakktabla-csempék
(Miket rengeteggé tesz a tükör),
Túl fényesek és tiszták a bába seprűjétől
Ahhoz, hogy a magukfajták átkeljenek rajta. Mögöttük
Az ajtóban valami duruzsolás, és zöld, nincs levegő,
Mintha egy szögletesre nyírt sövény nőtt volna ki a jászol mellett
Kismadarakkal és legyekkel a növény nemi szervét szagolgatva.

Vesd össze Bosch szürke városát, a domb aljánál
Talán a daru vagy kereszt nyomával –
A készülődő élet az Ige egyik oldalán, hála Istennek,
És Koninckét, ...,² távol, domb Zeelandban,
Hol két folyó találkozik a felhő alatt. Szélmalmok.

Hideg levegő árad a Koninckból, mint egy íz
Vagy enyhe illat, és még a hatalmas égen sincs
Semmi látnivaló, az időjáráshoz
Van köze, hogy ezen a vidéken, mint a szürke Boschnál,
Családias, bús, jelentéktelen, veszélyes.

* T. J. Clark (1943–): Brit művészettörténész és író, teljes nevén Timothy James Clark. Anglia és az USA különböző helyein tanított, 1988–2010-ig a Kaliforniai Egyetemen (Berkeley), jelenleg itt professor emeritus. A modern művészettel foglalkozik. A fordítás a *London Review of Books* című folyóirat 33. évfolyam 3. számának (2011. 02. 03.) felhasználásával készült.

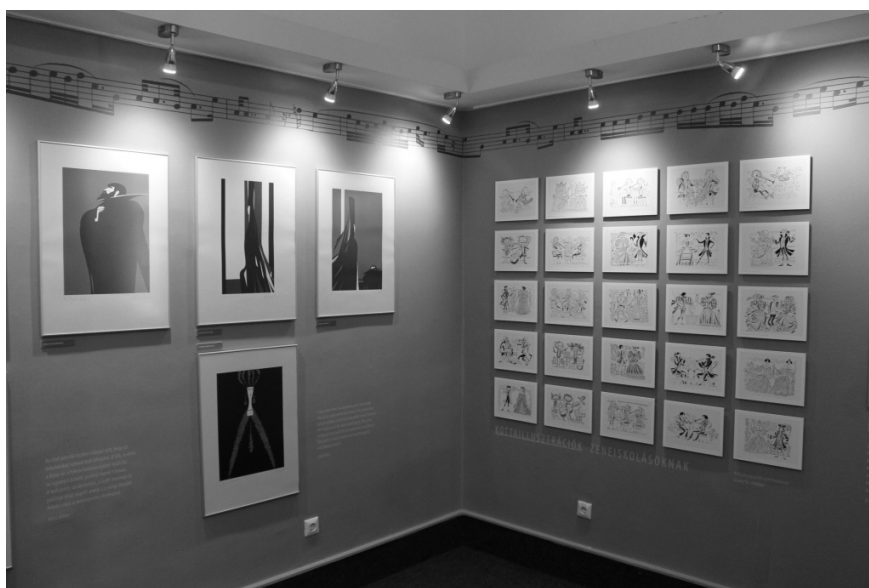
¹ Robert Campin (1375 k.–1444): Flamand festő.

² Philip de Koninck (1619–1688): Holland tájképfestő.

Gondolj Manet-ra, ki Aesopus csizmáján eszik...
S az őrült Pissaro borostát tesz a káposztákra,
Gyorsan mozog a keze, mint Mack Sennett zsaruja,³
Ahogy a fényből távozik a hideg.

Semmi kétség: a végén mosolygott szakála mögött – hogy itt vannak
A nagy szikomorfák még félig a napon, bíboran, nehézkesen, kísértetiesen,
Magasan a domb hátának vonalán,
Csontfehér porban égve.

PUSKÁS DÁNIEL fordítása

KASS ÉS A ZENE
(Móra Ferenc Múzeum, Kass Galéria)

³ Mack Sennett (1880–1960): Kanadai születésű amerikai filmrendező és színész.